

Молодий Вчений

ІД 2304-58

СПЕЦВИПУСК

ПЕДАГОГІЧНИЙ
ІНСТИТУТ
КІЇВСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ Б. ГРІНЧЕНКА

Кіївський університет
імені Бориса Грінченка

3.2

(43.2)
2017

ISSN (Print): 2304-5809
ISSN (Online): 2313-2167

Науковий журнал
«Молодий вчений»

№ 3.2 (43.2) березень, 2017 р.

Члени редакційної колегії журналу:

Arkadiusz Adamczyk – professor, dr hab. in humanities (Poland)
Janusz Wielki – professor, dr hab. in economics, engineer (Poland)
Inessa Sytnik – professor, dr hab. in economics (Poland)
Базалій Валерій Васильович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Балашова Галина Станіславівна – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Вікторова Інна Анатоліївна – доктор медичних наук (Росія)
Глущенко Олеся Анатоліївна – доктор філологічних наук (Росія)
Грищенко Дмитро Сергійович – кандидат технічних наук (Україна)
Дмитрієв Олександр Миколайович – кандидат історичних наук (Україна)
Змерзлий Борис Володимирович – доктор історичних наук (Україна)
Іртищева Інна Олександровна – доктор економічних наук (Україна)
Коковіхін Сергій Васильович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Лавриненко Юрій Олександрович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Лебедєва Надія Анатоліївна – доктор філософії в галузі культурології (Україна)
Марусенка Ірина Михайлівна – доктор медичних наук (Росія)
Морозенко Дмитро Володимирович – доктор ветеринарних наук (Україна)
Наумкіна Світлана Михайлівна – доктор політичних наук (Україна)
Нетюхайло Лілія Григорівна – доктор медичних наук (Україна)
Пекліна Галина Петрівна – доктор медичних наук (Україна)
Писаренко Павло Володимирович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Романенкова Юлія Вікторівна – доктор мистецтвознавства (Україна)
Севостьянова Наталія Іларіонівна – кандидат юридичних наук (Україна)
Стратонов Василь Миколайович – доктор юридичних наук (Україна)
Шаванов Сергій Валентинович – кандидат психологічних наук (Україна)
Шайко-Шайковський Олександр Геннадійович – доктор технічних наук (Україна)
Шапошников Костянтин Сергійович – доктор економічних наук (Україна)
Шапошникова Ірина Василівна – доктор соціологічних наук (Україна)
Швецьова Вікторія Михайлівна – кандидат філологічних наук (Росія)
Шепель Юрій Олександрович – доктор філологічних наук (Україна)
Шерман Михайло Ісаакович – доктор педагогічних наук (Україна)
Шипота Галина Євгенівна – кандидат педагогічних наук (Україна)
Яковлев Денис Вікторович – доктор політичних наук (Україна)
Яригіна Ірина Зотовна – доктор економічних наук (Росія)

Повний бібліографічний опис всіх статей журналу представлено у:

*Національній бібліотеці України імені В.В. Вернадського,
Науковій електронній бібліотеці Elibrary.ru, Polish Scholarly Bibliography*

*Журнал включено до міжнародних каталогів наукових видань і наукометричних баз:
РИНЦ, ScholarGoogle, OAJC, CiteFactor, Research Bible, Index Copernicus.
Index Copernicus (ICTM Value): 4.11 (2013); 5.77 (2014); 43.69 (2015)*

*Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації – серія КВ № 18987-77777Р від 05.06.2012 р.,
видане Державною реєстраційною службою України.*

Відповідальність за зміст, добір та викладення фактів у статтях несуть автори. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. Матеріали публікуються в авторській редакції. Передрукування матеріалів, опублікованих в журналі, дозволено тільки зі згоди автора та редакції журналу.

ЗМІСТ

Бєленька Г.В.

Підготовка фахівців
для дошкільної галузі: стратегія змін. 1

Мельник Н.І.

Аналіз сучасних досліджень
з питань професійної підготовки
дошкільних педагогів
у європейському освітньому просторі 4

Волинець К.І.

Історичні домінанти виховання
підростаючого покоління в українців. 10

Волинець Ю.О.

Навчання на засадах дослідження
як запит соціуму і ознака сучасності
професійної підготовки педагога. 14

Коваленко О.В.

Вимоги суспільства до особистості
вихователя дітей дошкільного віку. 18

Ліннік О.О.

Формування суб'єктної позиції
майбутнього педагога. 24

Машовець М.А.

Лідерство-служіння як професійна
комpetентність дошкільного педагога. 29

Половіна О.А.

Ранній розвиток дитини
у контексті потреб соціуму
та батьківських амбіцій. 36

Стаєнна О.О.

Підготовка майбутніх педагогів
до громадянського виховання
дітей дошкільного віку. 41

Стаднік Н.В.

Формування відповідальності
у майбутніх педагогів дошкільної
освіти у позааудиторній діяльності. 45

Козлітін Д.О., Матюшенко І.І.

Медіа середовища сучасного
дошкільника та роль
майбутнього педагога у ньому. 49

Ліннік О.О., Барна Х.В.

Дитяча субкультура
у світі дорослих цінностей. 53

Літіченко О.Д.

Трудове виховання дітей
дошкільного віку на сторінках
педагогічних журналів. 58

Данієлян Анаїт

Навчальна праця як засіб
формування у майбутніх педагогів
ціннісного ставлення до професії. 62

Кондратюк С.Г.

Шляхи розвитку мовленнєвої
компетентності майбутнього
працівника сфери дошкільної освіти. 66

Товкач І.Є.

Майбутнім педагогам про індивідуальні
особливості пізнавальної активності
старших дошкільників
в мовленнєвій діяльності. 71

Карнаухова А.В.

Формування читацької культури
сучасного вихователя. 76

Гарашенко Л.В.

Забезпечення здоров'язбережувального
характеру фізичного виховання дітей
дошкільного віку: пошук механізмів. 80

Ярич О.Я.

Довільність як головна характеристика
формування вольової поведінки
дитини дошкільного віку. 84

Іваненко О.А.

Ефективні умови активізації
художньо-творчого розвитку дітей
дошкільного віку в процесі
музичних занять. 89

Годота Н.М.

Ознайомлення з простором та часом
як передумова розвитку творчості
в дошкільному дитинстві. 93

Новоселецька І.Е.

Вплив мистецтва на розвиток
художньо-творчих здібностей
дітей п'ятого року життя в початкових
мистецьких навчальних закладах. 98

Вертугіна В.М.

Інклузивна освіта дітей
дошкільного віку. 102

Мальцева Т.Ю.

Педагогічні умови впровадження
інклузивних практик в діяльність
дошкільних навчальних закладів. 106

Рейпольська О.Д.

Співпраця кафедри дошкільної освіти
і лабораторії дошкільної освіти
і виховання щодо забезпечення
науково-дослідницької діяльності. 111

CONTENTS

Bielienka H.V.	Danielian A.Ya.
Profesional training of preschool teachers: strategy of changes 1	Educational work as a source of future teachers value attitude formation to the profession 62
Melnik N.I.	Kondratiuk S.G.
The analysis of contemporary research on preschool teachers profesional education in European demention 4	Ways to improve of speech competence of workers in preschool education 66
Volynets K.I.	Tovkach I.Ye.
Historical dominants of ukrainian young generation upbringing 10	To future teachers about individual features of cognitive activity of preschoolers' in speech activity 71
Volynets Y.A.	Karnaukhova A.V.
Research based learning as a society request and a feature of modern professional teacher training 14	Formation reading culture modern mentor 76
Kovalenko O.V.	Harashchenko L.V.
Society requirements for preschool children teacher's personality 18	Supporting of keeping health character of physical education in preschool children 80
Linnik E.O.	Yarych O.Ya.
The gradual formation of a subject position of the future teacher 24	Arbitrariness as the main characteristics of the formation of volitional behavior of the child of preschool age 84
Mashovets M.A.	Ivanenko E.A.
Carrying lidership as preschool teacher's professional competence 29	Efficient conditions for activation of artistic and creative development of children of preschool age in the process of music lessons 89
Polovina E.A.	Holota N.M.
Early childhood development in the context of society requirements and parents' ambitions 36	Acquaintance with space and time as a background for creativity development in preschool childhood 93
Staenna O.O.	Novoseletska I.E.
Preparation of future teacher to civil education of preschool age children 41	The influence of art on the artistic and creative development of children 5-year life in elementary artistic educational establishments 98
Stadnik N.V.	Vertuhina V.N.
The formation of the responsibility of future teachers of preschool education in extracurricular activities 45	Preschool children inclusive education 102
Kozlitin D.O., Matiushchenko I.I.	Maltseva T.Yu.
Modern preschool children media environment and the future teacher's role in it 49	Pedagogical conditions of implementing inclusive education practices in pre-scools 106
Linnik E.O., Barna H.V.	Reypolskaya O.D.
Children's subculture in the adult world of values 53	Cooperation of the department of preschool education and laboratory pre-school education and training for the research activity 111
Litichenko O.D.	
Education through work of preschool children in pedagogical press 58	

ФОРМУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПОЗААУДИТОРНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаднік Н.В.

Київський університет імені Бориса Грінченка

У статті уточнено сутність поняття «відповідальність» як інтегративної моральної якості особистості, яка характеризується наявністю знань про моральні норми, свідомим і добровільним виконанням своїх обов'язків, відповідальністю за свої дії та вчинки, свідомим самовихованням. Розглянуто потенціал позааудиторної діяльності щодо формування відповідальності у майбутніх педагогів дошкільної освіти. Проаналізовано форми формування відповідальності у майбутніх педагогів дошкільної освіти у позааудиторній діяльності (годинни куратора, проектна діяльність, тематичні бесіди, рольові та імітаційні ігри тощо).

Ключові слова: відповідальність, майбутні педагоги дошкільної освіти, позааудиторна діяльність, наприми позааудиторної діяльності, потенціал позааудиторної діяльності, форми формування відповідальності, студенти вищих навчальних закладів.

Постановка проблеми. Соціально-економічні та політичні зміни в Україні передбачають активний пошук нових шляхів підвищення ефективності виховання молоді.

Особливого значення ці питання набувають для студентів вищих педагогічних навчальних закладів, майбутня професійна діяльність яких безпосередньо пов'язана з моральним вихованням молодого покоління.

Юнацький вік – сенситивний для формування відповідальності, оскільки характеризується посиленням свідомої мотивації поведінки, підвищеннем інтересу до моральних проблем і пошуком ефективних шляхів їх розв'язання, здатністю до самопостереження і рефлексії, усвідомленням своїх морально-психологічних і вольових якостей, становленням соціально-моральної самооцінки, орієнтацією на моральні цінності. Водночас цей вік характеризується суперечностями між прагненням до істини і невмінням зрозуміти її моральну сутність, орієнтацією на позитивний ідеал, самостійність та відсутністю здатності його досягнення, небажання бути «виховуваним» та недостатнім розвитком умінь самовиховання, в тому числі й щодо відповідальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання виховання відповідальності стали предметом наукових досліджень філософів О. Дробницького, Н. Головко, Р. Косолопова, В. Кременя, Є. Мануйлова, В. Маркова, О. Ореховського; психологів О. Кононко, О. Лазорко, Г. Ложкіна, К. Муздибаєва, М. Савчина, Н. Скорбліної, Л. Татомир, Д. Фельдштейна та інших.

Необхідність виховання у молодого покоління відповідальності акцентована у працях вчених-педагогів Т. Гаевої, Л. Добрянської, М. Зотова, Л. Канішевської, Т. Куниці, М. Левківського, Т. Машарової, В. Тернопільської та інших.

Особливості морального виховання студентської молоді вивчають К. Байша, Г. Васянович, М. Горда, С. Крук, І. Ластовченко, О. Лукач, Ю. Максимчук, В. Марчук, І. Сопівник, Н. Ткачова та інші дослідники.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Водночас поза увагою науковців залишився такий аспект як формування відповідальності у майбутніх педагогів дошкільної освіти у позааудиторній діяльності.

Це викликає суперечність між вагомими виховними можливостями позааудиторної діяльності щодо формування відповідальності у майбутніх педагогів дошкільної освіти та його недостатнім використанням в практиці ВНЗ.

Мета статті – уточнити сутність поняття «відповідальність», розглянути форми формування відповідальності у майбутніх педагогів дошкільної освіти у позааудиторній діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідальність як особистісна якість, належить до моральних категорій, що виступають регуляторами поведінки в усіх сферах людського буття. Підтвердження цьому знаходимо в наукових роботах, присвячених дослідженю різних аспектів відповідальності, особливостей її формування в молодого покоління. Проведене нами дослідження засвідчило наявність певних розходжень у підходах науковців до тлумачення сутності відповідальності, що виявляється в наданні пріоритету тим чи іншим чинникам у її вихованні.

Більшість визначень поняття «відповідальність», наявні у сучасній науковій літературі, відображають його етико-філософський і соціально-психологічний зміст.

Згідно з філософським визначенням, відповідальність означає усвідомлення індивідом, соціальною групою, класом, народом свого обов'язку перед суспільством, людством, розуміння в світлі цього обов'язку сутності та значення своїх вчинків, діяльності, узгодження їх з обов'язком і завданнями, які виникають у зв'язку з потребами суспільного розвитку. Такий підхід набув конкретизації у працях Л. Буевої, М. Дубініна, А. Спіркіна, В. Тутаринова та інших.

Як етична категорія відповідальність характеризує особистість з огляду на виконання нею моральних вимог, які відображають ступінь її участі у власному моральному вдосконаленні й людино-ствердному злагодженні суспільних відносин.

Аналіз вітчизняних та зарубіжних психологоческих досліджень дає змогу констатувати, що досить поширенням є розуміння категорії «відповідальність» через обов'язок (К. Абульханова-Славська, Л. Божович, О. Кононко, К. Муздибаєв, М. Савчин, Л. Татомир, В. Хруш та інші); відповідальність пов'язується із: ініціативою (К. Абульханова-Славська); совістю (Ж. Завадська, М. Са-

чин, Л. Шевченко, В. Франкл); самосвідомістю, самовизначенням, саморозвитком (С. Рубінштейн), самореалізацією (І. Бех); локус контролем (Л. Анциферова, К. Муздібаев); соціальною компетентністю (О. Кононко); формою зовнішнього контролю (Д. Фельдштейн, В. Хруш).

Теоретичний аналіз філософської, психологічної, соціологічної, педагогічної літератури з проблемами дослідження дав змогу уточнити сутність поняття «відповідальність» як інтегративної моральної якості особистості, яка характеризується наявністю знань про моральні норми, свідомим і добровільним виконанням своїх обов'язків, відповідальністю за свої дії та вчинки, свідомим самовихованням.

Значні можливості щодо формування відповідальності у майбутніх педагогів дошкільної освіти має позааудиторна діяльність.

Позааудиторна діяльність у сучасній вищій школі становить невід'ємну і важливу складову загального педагогічного процесу; відіграє важливу роль у професійному становленні майбутнього фахівця [1].

Завдяки залученню студентів у різноманітні напрями позааудиторної діяльності: науково-дослідну (робота у науковому товаристві, написання наукової статті, участь у гуртках тощо); суспільно-політичну (робота в органах учнівського самоврядування, співробітництво з молодіжними організаціями тощо); художньо-естетичну (участь у художній самодіяльності, КВК, різноманітних творчих гуртках і об'єднаннях, захопленість різними видами мистецтва); трудову (робота у волонтерському загоні, практика, різні види комерційно-трудової діяльності); фізкультурно-спортивну (відвідування спортивних гуртків, секцій, участь у спортивних змаганнях тощо) відповідальність майбутніх вихователів дошкільних закладів набуває форму моральних стосунків, які складаються між студентами і викладачами.

У процесі формування відповідальності у майбутніх педагогів дошкільної освіти у позааудиторній діяльності використовували наступні форми: тематичні бесіди «У чому небезпека безвідповідальності», «Про красу моральних вчинків», години куратора «Мужність – у відповідальності», «Що означає жити відповідально?», «Мої права й обов'язки»; «Відповідальність майбутнього вихователя, її вплив на професійну діяльність»; ролкові ігри: «Боязливі та сміливі думки», «Біла ворона», «Відповідальність», «Крамниця» [2, с. 136-142]; проектну діяльність; емпатійні, рефлексивні, діалогічні прийоми.

Проведення години куратора «Відповідальність майбутнього вихователя, її вплив на професійну діяльність» мало на меті актуалізувати проблему відповідальності у майбутніх педагогів дошкільної освіти, виробити навички самостійної дії.

Майбутнім педагогам дошкільної освіти було запропоновано дати відповідь на запитання «Якою є міра вашої відповідальності?», при цьому зазначалося, що це можливо зробити лише за умови, коли вони є:

- щирими (найбільше про щирість свідчить здатність сумніватися у своїй правоті; усвідомлення своєї правоти більшою мірою свідчить про високу відповідальність людини);

- вільними у вираженні почуттів (мають прагнути пізнати себе краще і дати відповідь на запитання «Чи впевнені Ви, що все про себе знаєте?»);

- готовими брати відповідальність на себе.

Далі було запропоновано питання для обговорення:

- Що Ви відчували, розповідаючи про свою відповідальність?

- Як Вам здається, інші відчували те саме, що і Ви?

Потім майбутнім педагогам дошкільної освіти було запропоновано здійснити рефлексивний аналіз – дати оцінку своїй участі у занятті за 10-балльною системою. У групі кожному учаснику відводилась активна позиція під час діалогу й обмірювання проблем відносин «вихователь-дитина», пропонувалося самостійне їх вирішення в ході групового діалогу.

У процесі формування відповідальності у майбутніх педагогів дошкільної освіти використовували рольові ігри. Наприклад, під час проведення гри «Відповідальність», мета якої – знайти відповідальний вихід із ситуації, студентів було розподілено на чотири групи: «філософи», «слідчі», «психологи», «педагоги». Кожна група отримала картку із завданням і мала знайти відповідальний вихід із ситуації. Після цього запропоновані варіанти виходу із ситуації обговорювались колективно [4, с. 57].

Однією із форм формування відповідальності у майбутніх педагогів дошкільної освіти була проектна діяльність. Пріоритетами проектної діяльності є: відмова від авторитарності; надання кожному учаснику можливостей реалізувати себе в самостійній творчій діяльності, враховуючи свої здібності, нахили, ціннісні орієнтації; стимулювання творчої активності студентів, розвиток їхніх здібностей, самостійності, збагачення життєвого досвіду; розвиток у майбутніх педагогів дошкільної освіти комунікативні знання та вміння, уміння працювати самостійно та в групах, використовувати різні точки зору для вирішення однієї й тієї ж самої проблеми. Так, в рамках соціального проекту «З Києвом і для Києва» майбутні педагоги дошкільної освіти запропонували дітям вирушити у цікаву мандрівку разом із красунею Весною на пошуки Літа, яке захопила хитра ворона. Завдяки творчості учасників проекту народжувалися унікальні моделі виховних справ, де практично кожен учасник виявляв свою самостійність, активність, відповідальність.

З метою вдосконалення комунікативних якостей майбутнім педагогам дошкільної освіти було запропоновано двоциклову систему вправ, спрямованих на оволодіння основами професійно-педагогічного спілкування, побудованого на принципах діалогу (адаптована методика Р. Овчарової):

- 1) вправи на оволодіння елементами педагогічної комунікації, які сприяють розвитку комунікативних здібностей, формуванню навичок управління спілкуванням;

- 2) вправи на оволодіння системою спілкування в заданій педагогічній ситуації [3, с. 68].

Висвітлимо вправи кожного циклу. До першого циклу ми включили такі вправи:

- 1) вироблення вмінь діяти органічно і послідовно у публічній обстановці;

3) розвиток найпростіших навичок спілкування (звертання та демонстрація уваги до співрозмовника; привернення уваги оточуючих засобами міміки, пантоміми; невербального виразу вимог вихователя, емоційних станів);

4) вивчення емоційних реакцій дітей за фотографіями й емоційна ідентифікація себе з ними;

5) словесний педагогічний вплив (логіка, виразність, емоційність мовлення, образна передача інформації, щирість у проявах почуттів у педагогічній взаємодії) та прогнозування його ефективності;

6) осягнення виховних діалогів, ситуацій діалогічного спілкування, рівнів діалогу, технологій його побудови [3, с. 68].

Другий цикл запропонованої системи включав наступні вправи:

1) виявлення емоційно-психологічного стану майбутнього педагога дошкільної освіти в різних ситуаціях і здібностей до саморегуляції (самоаналіз на основі спостереження, рефлексія власного стану на основі самоспостереження);

2) виявлення і вирішення педагогічної проблеми (уміння оцінювати свої дії, співвідносити їх способи з конкретними завданнями, прогнозувати дії в запропонованих обставинах із запровадженими вимогами – довіра, схвалення, порада, умова);

3) розвиток педагогічної уяви, інтуїції, навичок імпровізації у спілкуванні (аналіз педагогічної ситуації – прогнозування діалогічних стосунків,

ків, розробка педагогічних інваріантів вирішення одного і того завдання) [3, с. 68].

До ефективних форм формування відповідальності у майбутніх педагогів дошкільної освіти у позааудиторній діяльності належать: години куратора, тематичні бесіди, рольові та імітаційні ігри, проектна діяльність.

Висновки і пропозиції. Уточнено сутність поняття «відповідальність» як інтегративної моральної якості особистості, яка характеризується наявністю знань про моральні норми, свідомим і добровільним виконанням своїх обов'язків, відповідальністю за свої дії та вчинки, свідомим самовихованням; розглянуто потенціал позааудиторної діяльності щодо формування відповідальності у майбутніх педагогів дошкільної освіти; проаналізовано форми формування відповідальності у майбутніх педагогів дошкільної освіти у позааудиторній діяльності (години куратора, проектна діяльність, тематичні бесіди, рольові та імітаційні ігри тощо).

Проведене дослідження не вичерпує багаторізномірності теоретичних і практичних пошуків розв'язання проблеми. Подальшого вивчення і розвитку потребують такі питання: формування відповідальності у майбутніх педагогів дошкільної освіти в умовах проектної діяльності; організація студентського самоврядування як засобу формування відповідальності у майбутніх педагогів дошкільної освіти.

Список літератури:

1. Кравчук Л. С. Внеаудиторная работа как способ оптимизации образовательной среды вуза [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pedagog.psu.edu.ru/conference/povozelova/digest/section-1>
2. Ковынева М. В. Методика активного обучения и воспитания (современный подход к гражданскоому образованию и воспитанию) / М. В. Ковынева. – Ростов-на-Дону: «Феникс», 2005. – 320 с.
3. Овчарова Р. Практическая психология в начальной школе / Раиса Овчарова. – М.: Наука, – 1996. – 339 с.
4. Яцеленко А. А. Виховання відповідальності молодших підлітків у позаурочній діяльності школ-інтернатів: науково-методичний посібник для педагогів загальноосвітніх школ-інтернатів / А. А. Яцеленко – К.: Ін-т проблем виховання НАПН України, 2014. – 68 с.

Стадник Н.В.

Київський університет імені Бориса Григоренка

ФОРМИРОВАНИЕ ОТВЕТСТВЕННОСТИ У БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ ВО ВНЕАУДИТОРНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Аннотация

В статье уточнена сущность понятия «ответственность» как интегративного нравственного качества личности, которое характеризуется наличием знаний о моральных нормах, сознательным и добровольным исполнением своих обязанностей, ответственностью за свои действия и поступки, сознательным самоуспактанием. Рассмотрен потенциал внеаудиторной деятельности по формированию ответственности у будущих педагогов дошкольного образования. Проанализированы формы формирования ответственности у будущих педагогов дошкольного образования во внеаудиторной деятельности (часы куратора, проектная деятельность, тематические беседы, ролевые и имитационные игры и т. д.).

Ключевые слова: ответственность, будущие педагоги дошкольного образования, внеаудиторная деятельность, направления внеаудиторной деятельности, потенциал внеаудиторной деятельности, формы формирования ответственности, студенты высших учебных заведений.

Stadnik N.V.

Borys Grinchenko Kyiv University

THE FORMATION OF THE RESPONSIBILITY OF FUTURE TEACHERS OF PRESCHOOL EDUCATION IN EXTRACURRICULAR ACTIVITIES

Summary

The article clarifies the essence of the concept «responsibility» as an integrative moral qualities of a personality, which is characterized by the presence of knowledge about moral norms, conscious and voluntary fulfillment of their duties, accountable for their actions and deeds, conscious self-education. The article considers the potential of extracurricular activities on the formation of the responsibility of future teachers of preschool education. Forms of responsibility formation among future teachers of preschool education in extracurricular activities (curatorial hours, project activities, thematic discussions, role and imitation games, etc.) are analyzed.

Keywords: responsibility, future teachers of preschool education, extracurricular activities, trends of extracurricular activities, the potential extracurricular activities, forms of responsibility formation, the students of higher educational establishments.

НАШІ АВТОРИ

1. **Барна Христина Василівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти Мукачівського державного університету
2. **Беленька Ганна Володимирівна** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
3. **Вертугіна Валентина Миколаївна** – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
4. **Волинець Катерина Іванівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
5. **Волинець Юлія Олексandrівна** – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
6. **Гаращенко Лариса Василівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
7. **Голота Наталія Миколаївна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
8. **Данієлян Анаїт** – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
9. **Іваненко Олена Анатоліївна** – кандидат педагогічних наук, проректор-декан факультету з підготовки юних абитурієнтів, майстер-класів та спецкурсів Київської дитячої Академії мистецтв
10. **Карнаухова Антоніна Валеріївна** – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
11. **Коваленко Олена Володимирівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
12. **Козлітін Денис Олександрович** – магістр початкової освіти Київського університету імені Бориса Грінченка
13. **Кондратюк Світлана Григорівна** – кандидат педагогічних наук, викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
14. **Ліннік Олена Олегівна** – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
15. **Літіченко Олена Дмитрівна** – викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
16. **Мальцева Тетяна Юріївна** – аспірант Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
17. **Матющенко Ірина Іванівна** – спеціаліст дошкільної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка
18. **Машовець Марина Анатоліївна** – кандидат педагогічних наук, доцент, Педагогічний інститут Київського університету імені Бориса Грінченка
19. **Мельник Наталія Іванівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
20. **Новоселецька Ірина Едуардівна** – аспірант Київського університету імені Бориса Грінченка
21. **Половіна Олена Анатоліївна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
22. **Рейпольська Ольга Дмитрівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач лабораторії дошкільної освіти і виховання Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України
23. **Стаднік Надія Вікторівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
24. **Стаєнна Олена Олександровна** – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
25. **Товкач Ірина Євгеніївна** – старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
26. **Ярич Оксана Ярославівна** – аспірант кафедри тифлопедагогіки, факультет корекційної педагогіки та психології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

НОТАТКИ

Науковий журнал
«Молодий вчений»

№ 3.2 (43.2) березень, 2017 р.

Щомісячне видання

Коректор: В. Бабич

Дизайн: А. Юдашкіна

Комп'ютерна верстка: О. Данильченко

Контактна інформація редакції журналу.
Поштова адреса: 73005 Україна, м. Херсон,
а/с 20, Редакція журналу «Молодий вчений»

тел.: +38 (0552) 399 530

info@molodyvcheny.in.ua

www.molodyvcheny.in.ua

Підписано до друку 10.04.2017 р.

Формат 60x84/8.

Папір офсетний. Цифровий друк.

Ум.-друк. арк. 15,10. Тираж 100 прим.

Зам. 0417-53.

ТОВ «Видавничий дім «Гельветика»
73034, Україна, м. Херсон, вул. Паровозна, 46-а
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4392 від 20.08.2012 р.

ОСВІТА - СУТНІСТЬ ЧАСУ!

ISSN 2304-5809

9 772304 580908

2017

Медіа

(43)